

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 3. december 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 136 (BEU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

4. januar 2016

J.nr. 2015-6416

Spørgsmål nr. 136:

”Arbejdstilsynet har henlagt en sag i forbindelse med en dødsulykke, og arbejdsgiveren er sluppet for bøde og retslig tiltale til trods for brud på arbejdsmiljøloven. Der henvises til artikel i Fagbladet af 2. december 2015: ”Skorsten dræbte mand - arbejdsulykken henlagt trods lovbrud”.

[http://www.fagbladet3f.dk/nyheder/15607fa8a660425fa5d80ce83d9bc562-](http://www.fagbladet3f.dk/nyheder/15607fa8a660425fa5d80ce83d9bc562-20151202-skorstendraebte-mand-arbejdsulykken-henlagt-trods-lovbrud?utm_campaign=02122015&utm_medium=email&utm_source=Newsletter)

[20151202-skorstendraebte-mand-arbejdsulykken-henlagt-trods-lovbrud?utm_campaign=02122015&utm_medium=email&utm_source=Newsletter](http://www.fagbladet3f.dk/nyheder/15607fa8a660425fa5d80ce83d9bc562-20151202-skorstendraebte-mand-arbejdsulykken-henlagt-trods-lovbrud?utm_campaign=02122015&utm_medium=email&utm_source=Newsletter)
Ministeren bedes på denne baggrund besvare følgende spørgsmål:

- Hvad mener ministeren om, at Arbejdstilsynet og politiet ikke sikrer en retslig afgørelse i denne sag?
- Hvordan mener ministeren, at en manglende retslig afgørelse påvirker retsopfattelsen i forbindelse med arbejdsulykker som denne?
- Hvad skal de pårørende stille op i den efterfølgende arbejdsskadesag, når der ikke er afgjort skyld i en sådan sag?
- Hvordan mener ministeren at den forebyggende indsats på arbejdsmiljøområdet påvirkes af et forløb som dette?
- Hvordan vil ministeren sikre, at denne praksis ændres hos Arbejdstilsynet og Politiet?”

Endeligt svar:

Indledningsvist vil jeg gerne udtrykke min medfølelse i denne ulykke, hvor en mand har mistet livet i forbindelse med nedrivningsarbejde. Det er tragisk, når et arbejde, der sker under rammer, som ikke er sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige, fører til en ulykke som denne – og det har altid store menneskelige omkostninger. Det er derfor vigtigt, at sagerne vurderes nøje i forhold til reglerne i arbejdsmiljøloven, og at vi lærer af ulykkerne.

I punkt 1 bliver jeg spurgt til min opfattelse af, at Arbejdstilsynet og politiet ikke sikrer en retslig afgørelse i denne sag. Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at der er placeret et arbejdsmiljømæssigt ansvar i sagen, idet Arbejdstilsynet i forbindelse med ulykken afgav et forbud til virksomheden mod at fortsætte arbejdet med nedbrydning af bygning, indtil arbejdet kunne udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Et forbud er Arbejdstilsynets mest alvorlig reaktionsform, som afgives,

hvis der er overhængende og betydelig fare for medarbejdernes eller andres sikkerhed og sundhed. Et forbud indebærer, at arbejdet skal stoppe øjeblikkeligt, og at det ikke må genoptages, før det kan udføres fuldt forsvarligt.

Når Arbejdstilsynet undlader at indstille til politiet, at der rejses straffesag i sager som denne, så skyldes det, at det allerede har haft meget store personlige omkostninger for den pågældende, at man har mistet en nærtstående. Arbejdstilsynets praksis skal ses i lyset af principperne bag retsplejelovens regler på området.

Jeg er dog opmærksom på, at Arbejdstilsynets praksis kan have den konsekvens, at det i helt særlige tilfælde kan få betydning for den særlige godtgørelse, der kan udbetales til nærtstående pårørende. Jeg har derfor bedt Arbejdstilsynet om at indstille alle sager, der involverer nærtstående, til politiet. I Arbejdstilsynets indstilling i disse sager vil der fremover være en gennemgang af sagen samt Arbejdstilsynets vurdering af straffesagen sådan som det også sker i sager, hvor der ikke er tale om en nærtstående relation. Og så vil det fremgå, at der er tale om en sag, der involverer nærtstående. På den måde overlades det fuldt ud til politiet at træffe afgørelse i sagen, så der kan placeres et strafferetligt ansvar.

I punkt 2 bliver jeg spurgt til min opfattelse af, at en manglende retslig afgørelse påvirker retsopfattelsen i forbindelse med arbejdsulykker som denne. Hertil vil jeg gerne understrege, at det forhold, at der ikke rejses en straffesag, ikke er ensbetydende med, at der ikke placeres et ansvar for overtrædelsen – der er således placeret et arbejdsmiljømæssigt ansvar i sagen.

Ved at placere et arbejdsmiljømæssigt ansvar i sagen, men undlade at rejse den som en straffesag, har Arbejdstilsynet taget hensyn til de konkrete forhold, der gør sig gældende i sager, hvor en person er ansvarlig for en nærtståendes død eller tilskadekomst. Fremover vil det som nævnt blive overladt til politiet at træffe afgørelse i sager som denne, så der også kan placeres et strafferetligt ansvar. På denne måde mener jeg, at der skabes klarhed og ensartethed omkring efterladtes mulighed for erstatning.

I punkt 3 bliver jeg spurgt om, hvad de pårørende skal stille op i den efterfølgende arbejdsskadesag, når der ikke er afgjort skyld i en sådan sag.

Hertil har jeg indhentet en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen, der har udtalt følgende om arbejdsskadesikringsloven:

”Alle arbejdsgivere i Danmark er forpligtet til at arbejdsskadesikre de ansatte. Den ansatte, eller dennes efterladte, kan få erstatning, hvis en ansat kommer ud for en arbejdsskade omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

De ordinære erstatninger til de efterladte i form af overgangsbeløb og erstatning for tab af forsørger følger lovens almindelige regler om, at når skaden er omfattet af loven, vil de pårørende kunne få erstatning. Det har ingen betydning, om nogen direkte var skyld i dødsfaldet, eller om der er afgivet påbud eller rejst en straffesag.

Der er dog en lille undtagelse til den generelle retsstilling. Det gælder den særlige godtgørelse, som blev indført i forbindelse med arbejdsskadereformen i 2004.

Den særlige godtgørelse er en engangssum, der kan udbetales som kompensation for den krænkelse, som nærtstående og samboende familiemedlemmer oplever ved dødsfald under specielle omstændigheder i relation til arbejde. Godtgørelsen har fx været givet ved nogle af de ulykkelige tilfælde af drab, der er fundet sted i plejesektoren, eller i relation til drab på soldater i tjeneste i udlandet.

Der er ikke tale om en generel regel om godtgørelse til de pårørende ved ethvert dødsfald knyttet til arbejdet, som nogen er skyld i. Denne godtgørelse bliver alene udbetalt, når dødsfaldet er sket under så specielle omstændigheder, at der er tale om en særlig følelsesmæssig belastning og krænkelse af de pårørende.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdsskadestyrelsens oplysninger om betydningen i forhold til arbejdsskadesikringen.

I punkt 4 bliver jeg spurgt til, hvordan jeg mener, at den forebyggende indsats på arbejdsmiljøområdet påvirkes af et forløb som dette.

Jeg henviser til ovenstående besvarelser af punkt 1 og 2, hvoraf det fremgår, at der er placeret et arbejdsmiljømæssigt ansvar for overtrædelsen. En virksomhed, der har fået et påbud med frist, et strakspåbud eller et forbud, har pligt til – inden fristens udløb – at meddele Arbejdstilsynet, hvordan den har løst de arbejdsmiljøproblemer, der har udløst Arbejdstilsynets afgørelse. Arbejdstilsynet kan aflægge et eller flere uanmeldte kontrolbesøg på virksomheden for at sikre sig, at problemerne er løst tilfredsstillende.

Jeg er derfor af den opfattelse, at en reaktion fra Arbejdstilsynet sikrer den forebyggende indsats på virksomheden, så lignende ulykker undgås.

I punkt 5 bliver jeg spurgt til, hvordan jeg vil sikre, at denne praksis ændres hos Arbejdstilsynet og Politiet. Hertil vil jeg understrege, at jeg gerne vil medvirke til at sikre, at de efterladte bliver stillet bedst muligt i forhold til en eventuel erstatningssag. Jeg har derfor som nævnt under besvarelse af punkt 1 anmodet Arbejdstilsynet om, at tilsynet per 1. januar 2016 indstiller sager om nærtstående til politiet.

Jeg henviser endvidere til besvarelsen af Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 97 og 116-117.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen